

SAMMEN OM DIGITAL DANNEELSE

DILEMMA- OG DIALOGKORT OM DIGITAL DANNEELSE AF 0-6-ÅRIGE BØRN OG VOKSNE

Materialet er udarbejdet af
Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) for:

KL

SAMMEN OM DIGITAL DANNELSE

DILEMMA- OG DIALOGKORT OM DIGITAL DANNELSE AF 0-6-ÅRIGE BØRN OG VOKSNE

Digital dannelse på dagsordenen

Børns digitale dannelse begynder allerede i 0-6-årsalderen. Langt størstedelen af de danske børn er digitale medieforbrugere, før de begynder i skolen. Selv om børn af det 21. århundrede lærer at benytte digitale redskaber (tablet, bærbar computer, smartphone, kamera, robotter, video etc.), får de ikke nødvendigvis opbygget et normsæt for, hvad der er god digital teknologi-brug. De udvikler ikke af sig selv en kritisk tilgang til digitale redskaber eller evnen til at kunne gennemskue konsekvenserne af at bruge digitale redskaber. Det er derfor nødvendigt, at børnene bliver klædt på til at mestre digitale redskaber på en etisk, sikker og hensigtsmæssig måde, allerede mens de går i dagtilbud.

Det materiale, du nu sidder med, udspringer af et initiativ i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi (2016-2020) mellem KL, Digitaliseringsstyrelsen og

Undervisningsministeriets Styrelse for It og Læring. Materialet er udarbejdet af EVA (Danmarks Evalueringsinstitut).

Forældresamarbejde

Et meningsfuldt samarbejde mellem forældre og pædagogisk personale er afgørende for børnenes trivsel, udvikling og læring. Derfor er dialogen mellem de voksne en helt nødvendig forudsætning for det gode børneliv – også når vi har fokus på digital dannelse. Det kræver samarbejde at bidrage til børns digitale dannelse.

Digitale dilemmaer

Kortene skal bidrage til dialogen om og refleksionen over digital dannelse mellem dagtilbud og forældre. Materialet skal understøtte lederne og det pædagogiske personale i dialogen med forældrebestyrelse og forældregruppen.

SAMMEN OM DIGITAL DANNEELSE

DILEMMA- OG DIALOGKORT OM DIGITAL DANNEELSE AF 0-6-ÅRIGE BØRN OG VOKSNE

SÅDAN BRUGES KORTENE

Kortene er udformet, så de kan bruges både digitalt og fysisk. I kan printe, folde og laminere kortene, og I kan bruge dem via tablet, bærbar computer og projektor – helt afhængigt af hvad der passer bedst hos jer.

Sæt jer sammen med forældrebestyrelsen i enten dagpleje eller daginstitution, eller brug kortene til forskellige typer af forældrearrangementer, hvor I har behov for at få sat digital dannelse på dagsordenen.

- Sæt jer sammen i grupper på 4-5 forældre og gerne med deltagelse af pædagogisk personale.
- Fastsæt en tidsramme for øvelsen.
- Udpeg en tovholder for gruppen.
- Udvælg evt. de kort, der er mest relevante for jer.
- Træk et dilemmakort, og læs det op.
- Drøft dilemmaet i gruppen.
- Udvid drøftelserne med dialogspørgsmålene.
- Del evt. jeres refleksioner og spørgsmål med de andre grupper.

Der er et tomt kort, som kan udfyldes med jeres egne dilemmaer og dialogspørgsmål.

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

VENSKABER OG BØRNEFÆLLESSKABER

#1

DILEMMA

Din datter Ditte har en legeaftale med Astrid fra børnehaven. Da du skal hente pigerne, er Astrid optaget af at lave en film med en tablet. Astrid vil ikke med hjem til jer. Hun siger, at hun keder sig, fordi der ikke er mulighed for at lege videre med tablet og film hjemme hos jer. Ditte bliver rigtig ked af det og vil nu heller ikke med hjem.

Giver du dem lov til at lege med tabletten/mobilen?
Hvorfor/hvorfor ikke?

VENSKABER OG BØRNEFÆLLESSKABER

#1

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvordan præger digitale redskaber dit barns venskaber?
Hvad er godt, og hvad er mindre godt?

Hvordan kan dagtilbud og hjem samarbejde og udveksle viden om brugen af digitale redskaber til leg og læring til gavn for børnenes fællesskaber?

Hvordan lærer vi børnene at indgå i sociale relationer, når de leger med digitale redskaber?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

BEVÆGELSE

#2

DILEMMA

Dit barn har en legeaftale med en ven fra børnehaven. Så snart I kommer hjem, finder børnene en tablet/bærbar computer frem for at spille et spil. Det er fantastisk vejr udenfor.

Lader du børnene spille videre?
Hvorfor/hvorfor ikke?

BEVÆGELSE

#2

DIALOGSPØRGSMÅL

Begrænser eller udvider spil med digitale redskaber børns fysiske udfoldelser?

Hvordan kan digitale redskaber understøtte den fysiske leg og hvordan?

Hvordan kan skærmtid blive andet end stillesiddende tid?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

ALDERSGRÆNSER OG SOCIALE MEDIER

#3

DILEMMA

Dit barns bedste børnehavekammerat, Axel på fem år, har to store søskende, som begge har en profil på Snapchat, hvor du har mulighed for at sende billeder, videoer og små chatbeskeder. Axel har nu også fået lov til at få en profil på Snapchat, hvor han sammen med sine søskende sender sjove billeder og videoer. Axel har fortalt om sin Snapchatprofil til samling i børnehaven. Din søn Johan på fem år synes, det er rigtig sjovt, og vil nu også have en profil på Snapchat.

Får Johan lov at få en profil?
Hvorfor/hvorfor ikke?

ALDERSGRÆNSER OG SOCIALE MEDIER

#3

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvornår er et barn gammelt nok til at have sin egen profil på et socialt medie?

Hvordan kan hjem og dagtilbud være i dialog om brugen af sociale medier?

Hvordan kan man tale med sit barn om god adfærd, når det på et tidspunkt tager sociale medier i brug?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

ADFÆRD PÅ NETTET

#4

DILEMMA

Jeres datter Clara låner jeres tablet/bærbare computer for at vise sine to ældre søskende en bogstavleg, hun har prøvet i børnehaven. De sidder alene og leger i nogen tid. Du kan efterfølgende se på tabletten, at de ikke blot har leget bogstavleg, men også har besøgt forskellige hjemmesider. Du har ikke talt med børnene om, at de har været inde på hjemmesiderne. Nu vil Clara låne din tablet/bærbare computer igen.

Giver du Clara tabletten?
Hvorfor/hvorfor ikke?

ADFÆRD PÅ NETTET

#4

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvordan kan du være sammen med dine børn om digitale redskaber?

Hvordan kan dit barn lære at skelne mellem forskellige typer indhold på internettet?

Hvordan kan vi bidrage til, at børnene bliver kritiske brugere af digitale redskaber?

Scan QR-koden eller hent materialet på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

DELING AF BILLEDER

#5

DILEMMA

Der er for nylig blevet indført en digital platform til kommunikation imellem det pædagogiske personale og forældre i dit barns børnehave. Du har givet tilladelse til, at børnehaven må bruge billeder af dit barn. Børnehaven lægger billeder og videoer ind på platformen, så alle forældre kan se alle børn. Børnehaven har samtidig fortalt, at den vil udveksle billeder af dagligdagen i børnehaven med en anden institution på et socialt medie.

Får det indflydelse på din tilladelse, at der er tale om at udveksle billeder med en anden institution?
Hvorfor/hvorfor ikke?

DELING AF BILLEDER

#5

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvilke billeder og informationer om dit barns hverdag må børnehaven lægge på fx digitale platforme og sociale medier?

Hvordan får børnene indflydelse og medbestemmelse og bliver hørt om emnet?

Hvad er godt ved, at du og andre forældre kan se digitale billeder af daginstitutionens hverdag? Hvad er mindre godt?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

BØRNEPERSPEKTIV

#6

DILEMMA

Du har hentet din datter Clara fra børnehaven. Da I kommer hjem, tager hun tabletten/den bærbare computer, som ligger på bordet i stuen, frem. Du kan nu vælge at sætte dig sammen med Clara og se, hvad hun laver, eller måske selv deltage. Alternativt kan du lige få et øjeblik ro for dig selv, hvor du kan få tjekket telefonen for nyheder og opdateringer på de sociale medier.

Hvad vælger du? Hvorfor?

BØRNEPERSPEKTIV

#6

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvilke muligheder og udfordringer giver det, hvis et barn sidder alene med digitale redskaber?

Hvordan kan man som voksen håndtere dilemmaet mellem interesse for barnets digitale aktiviteter og hverdagens nødvendige gøremål?

Hvordan kan voksne og børn sammen udforske digitale medier – fx ved at anvende apps, video eller kamera?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

NÆRVÆR

#7

DILEMMA

Det er søndag eftermiddag, og du sidder og spiller Ludo med din søn Johan på fem år. Din mobiltelefon ringer. Du ser på telefonen, at det er din bedste ven.

Tager du telefonen? Hvorfor/hvorfor ikke?

NÆRVÆR

#7

DIALOGSPØRGSMÅL

Gælder der de samme regler for brug af digitale redskaber for dig og dine børn? Hvorfor/hvorfor ikke?

Hvilken rolle spiller forældrene for børnenes digitale færden?

Er mediefri tid i hjemmet en god eller dårlig idé?
Hvorfor?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

BØRNS RET TIL PRIVATLIV 1

#8

DILEMMA

Børnene har lavet teater i dagtilbuddet. Nogle af forældrene har lavet en videooptagelse. Det er meningen, at videoen skal lægges på dagtilbuddets lukkede side på et socialt medie, som dagtilbuddet bl.a. bruger til at dokumentere sit arbejde. Institutionen har forældrenes tilladelse til denne deling af billeder. Nogle af børnene synes efterfølgende, at videoen er rigtig dum, og vil ikke have lagt den ud på nettet. De er bange for at blive drillet af de andre børn.

Hvad gør du/I?

BØRNS RET TIL PRIVATLIV 1

#8

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvem synes I skal bestemme, hvilke billeder der uploades af jeres eller andres børn på sociale medier?

Hvordan sikrer du, at dit barn bliver spurgt, inden du lægger billeder af barnet på sociale medier?

Synes du, det er vigtigt at tale med dit barn om, hvad der er privat eller personligt, og hvad der må deles?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

BØRNS RET TIL PRIVATLIV 2

#9

DILEMMA

Børnehaven har længe haft fokus på, hvordan man er en god ven. Din søn August har lige været til fødselsdag hos kammeraten Simon sammen med sin børnegruppe fra børnehaven, og børnene har taget fjllebilleder af hinanden. Nu spørger August dig, om ikke du vil dele billederne af ham og de andre børn med morfar og mormor på et socialt medie.

Vil du følge Augusts opfordring?
Hvorfor/hvorfor ikke?

BØRNS RET TIL PRIVATLIV 2

#9

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvor gammel skal barnet være, før det har en stemme i forhold til at sige ja eller nej til at få sit billede på sociale medier?

Har I overvejet, hvor længe et billede kan følge barnet på fx Facebook og Instagram?

Hvordan er man en god kammerat på de digitale medier?

Scan QR-koden eller hent materialet
på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse

DELTAGELSE I DEN DIGITALE UDVIKLING

#10

DILEMMA

Du vil gerne have, at dine børn bliver fortrolige med de mange forskellige typer digitale redskaber (som fx tablet, kamera m.v.), så de på en god og naturlig måde kan lære at anvende dem og ubesværet kan begå sig i den digitale verden og blive aktivt deltagende børn. Du oplever nu, at børnehaven er begyndt at bruge digitale redskaber i børnenes lege- og læringsaktiviteter.

Inddrager du det pædagogiske personale i dine overvejelser?
Hvorfor/hvorfor ikke?

DELTAGELSE I DEN DIGITALE UDVIKLING

#10

DIALOGSPØRGSMÅL

Hvordan kan forældre, børn og dagtilbud sammen gå på opdagelse i de mange muligheder, der er for at bruge digitale redskaber i dagtilbuddet og derhjemme?

Hvor tidligt kan børn begynde at anvende digitale redskaber i dagtilbud og derhjemme?

Hvilken dialog synes du, der skal være mellem hjem og dagtilbud om brug af digitale redskaber?

Scan QR-koden eller hent materialet på emu.dk/sammen-om-digital-dannelse